Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)

15. juni 2017*

»Præjudiciel forelæggelse — retternes kompetence på det civil- og handelsretlige område — forordning (EU) nr. 1215/2012 — artikel 7, nr. 1 — begreberne »sager om kontraktforhold« og »tjenesteydelseskontrakt« — regressøgsmål mellem solidarisk hæftende meddebitorer i en kreditaftale — fastlæggelsen af opfyldelsesstedet for kreditaftalen«

I sag C-249/16,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF indgivet af Oberster Gerichtshof (øverste domstol, Østrig) ved afgørelse af 31. marts 2016, indgået til Domstolen den 2. maj 2016, i sagen

Saale Kareda

mod

Stefan Benkö,

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, L. Bay Larsen, og dommerne M. Vilaras, J. Malenovský, M. Safjan (refererende dommer) og D. Šváby,

generaladvokat: Y. Bot,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

— Saale Kareda ved Rechtsanwalt C. Függer,

— Stefan Benkö ved Rechtsanwalt S. Alessandro,

— Europa-Kommissionen ved M. Heller og M. Wilderspin, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 26. april 2017,

afsagt følgende

* Processprog: tysk.

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 7, nr. 1), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EFT 2012, L 351, s. 1).

2 Denne anmodning er blevet fremsat i forbindelse med en tvist mellem Stefan Benkö og Saale Kareda vedrørende tilbagebetalingen af månedlige ydelser i forbindelse med en fælles låneaftale, som blev betalt af Stefan Benkö på grund af Saale Karedas manglende betaling.

Retsforskrifter

EU-retten

Forordning nr. 1215/2012

3 Det fremgår af fjerde betragtning til forordning nr. 1215/2012, at forordningen, af hensyn til det indre markeds funktion, har til formål at indføre »bestemmelser, der kan gøre reglerne for retternes kompetence på det civil- og handelsretlige område ensartede og sikre hurtig og enkel anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser truffet i en medlemsstat«.

4 15. og 16. betragtning til nævnte forordning er affattet således:

»(15) Kompetencereglerne bør frembyde en høj grad af forudsigelighed og være baseret på sagsøgtes bopæl som det principielle kriterium. Dette kompetencekriterium bør altid kunne gøres gældende, undtagen i enkelte velafgrænsede tilfælde, hvor det på grund af tvistens genstand eller af hensyn til parternes aftalefrihed er berettiget at lægge et andet tilknytningsmoment til grund. For at gøre de fælles regler mere gennemsigtige og undgå kompetencekonflikter bør juridiske personers bopæl defineres selvstændigt.

(16) Som kompetencekriterium bør sagsøgtes bopæl suppleres med alternative kriterier baseret på en sags nære tilknytning til en bestemt ret eller på hensynet til god retspleje. Kriteriet nær tilknytning bør tjene til at skabe retssikkerhed og undgå muligheden for, at sagsøgte indstævnes for en ret i en medlemsstat, som vedkommende ikke med rimelighed kunne forudse. Dette er navnlig vigtigt i tvister angående forpligtelser uden for kontrakt, der er opstået i forbindelse med krænkelser af privatlivets fred og af individets rettigheder, herunder ærekrænkelser.«

5 Kompetencereglerne fremgår af forordningens kapitel II. Dette kapitel omfatter bl.a. afdeling 1, 2 og 4 benævnt henholdsvis »Almindelige bestemmelser«, »Specielle kompetenceregler« og »Kompetence i sager om forbrugeraftaler«.

6 Artikel 4, stk. 1, i forordning nr. 1215/2012, der hører til afdeling 1 i dette kapitel II, har følgende ordlyd:

»Med forbehold af denne forordning skal personer, der har bopæl på en medlemsstats område, uanset deres nationalitet, sagsøges ved retterne i denne medlemsstat.«

7 Artikel 7 i denne forordning nr. 1215/2012, som er indeholdt i det nævnte kapitel II, afdeling 2, har følgende ordlyd:

»En person, der har bopæl på en medlemsstats område, kan sagsøges i en anden medlemsstat:

1) a) i sager om kontraktforhold ved retten på det sted, hvor den forpligtelse, der ligger til grund for sagen, er opfyldt eller skal opfyldes
   b) ved anvendelsen af denne bestemmelse, og medmindre andet er aftalt, er opfyldelsesstedet for den forpligtelse, der ligger til grund for sagen:

   — ved salg af varer, det sted i en medlemsstat, hvor varerne i henhold til aftalen er blevet leveret eller skulle have været leveret

   — ved levering af tjenesteydelser, det sted i en medlemsstat, hvor tjenesteydelserne i henhold til aftalen er blevet leveret eller skulle have været leveret
   c) er litra b) ikke relevant, finder litra a) anvendelse

[…]«

8 Ordlyden af artikel 7, nr. 1), i forordning nr. 1215/2012 er identisk med ordlyden af artikel 5, nr. 1), i Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EFT 2001, L 12, s. 1), som blev ophævet ved forordning nr. 1215/2012. Desuden svarer denne artikel 7, nr. 1), til artikel 5, nr. 1), i konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager (EFT 1972, L 299, s. 32), som ændret ved de efterfølgende konventioner om nye medlemsstaters tiltrædelse af denne konvention (herefter »Bruxelleskonventionen«).

9 Artikel 17, stk. 1, i forordning nr. 1215/2012, som er indeholdt i afdeling 4 i dens kapitel II (artikel 15-17), bestemmer i stk. 1:

»I sager om aftaler indgået af en person (forbrugeren) med henblik på brug, der må anses at ligge uden for hans erhvervsmæssige virksomhed, afgøres kompetencen efter denne afdeling, jf. dog artikel 6 og artikel 7, nr. 5):

a) når sagen vedrører køb af løsøregenstande, hvor købesummen skal betales i rater

b) når sagen vedrører lån, der skal tilbagebetales i rater, eller andre kreditdispositioner, som er bestemt til finansiering af køb af sådanne genstande, eller

c) i alle andre tilfælde, når aftalen er indgået med en person, der udøver erhvervsmæssig virksomhed i den medlemsstat, på hvis område forbrugeren har bopæl, eller på en hvilken som helst måde retter sådan virksomhed mod denne medlemsstat eller mod flere stater inklusive denne medlemsstat, og aftalen er omfattet af den pågældende virksomhed.«

10 Forordningens artikel 18, stk. 1 og 2, der tillige er indeholdt i nævnte afdeling 4, bestemmer følgende:

»1. Sager, som en forbruger agter at rejse mod sin medkontrahent, kan anlægges enten ved retterne i den medlemsstat, på hvis område medkontrahenten har bopæl, eller, uanset medkontrahentens bopæl, ved retten på det sted, hvor forbrugeren har bopæl.

2. Sager, som agtes rejst mod forbrugeren af forbrugerens medkontrahent, kan kun anlægges ved retterne i den medlemsstat, på hvis område forbrugeren har bopæl.«

11 Ordlyden af artikel 17 og 18 i forordning nr. 1215/2012 er identisk med ordlyden af artikel 15 og 16 i forordning nr. 44/2001.

Forordning (EF) nr. 593/2008

12 Følgende fremgår af 7. og 17. betragtning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 593/2008 af 17. juni 2008 om lovvalgsregler for kontraktlige forpligtelser (Rom I) (EUT 2008, L 177, s. 6, berigtiget i EUT 2009, L 309, s. 87):

»(7) Denne forordnings materielle anvendelsesområde og bestemmelser bør stemme overens med forordning [nr. 44/2001] og Europa-Parlamentets og Rådets forordning EF nr. 864/2007 af 11. juli 2007 om lovvalgsregler for forpligtelser uden for kontrakt (Rom II-forordningen) […]«.

[…]

(17) Med hensyn til spørgsmålet om, hvilken lov der finder anvendelse, når der ikke er foretaget et lovvalg, bør "levering af tjenesteydelser" og "varesalg" fortolkes på samme måde som ved anvendelsen af artikel 5 i forordning [nr. 44/2001], for så vidt som salg af varer og levering af tjenesteydelser er omfattet af nævnte forordning. Selv om franchise- og distributionsaftaler er aftaler om tjenesteydelser, er de omfattet af særlige bestemmelser.«

13 Forordningens artikel 15 med overskriften »Lovbestemt subrogation« bestemmer:

»Når en person (»fordringshaveren«) har en ved aftale stiftet fordring mod en anden (»skyldneren«), og en tredjemand er forpligtet til at fyldestgøre fordringshaveren eller har fyldestgjort denne i henhold til en sådan forpligtelse, afgør den lov, der finder anvendelse på denne tredjemands forpligtelse til at fyldestgøre fordringshaveren, hvorvidt og i hvilket omfang tredjemand over for skyldneren kan udøve de rettigheder, som fordringshaveren havde mod skyldneren efter den lov, som finder anvendelse på forholdet mellem disse.«

14 Den nævnte forordnings artikel 16, der har overskriften »Flere skyldnere«, bestemmer:

Har en fordringshaver en fordring mod flere skyldnere, der hæfter solidarisk, og har en af skyldnerne allerede fyldestgjort fordringen helt eller delvis, afgør den lov, der finder anvendelse på denne skyldners forpligtelse over for fordringshaveren, også denne skyldners regresret over for de øvrige skyldnere. De øvrige skyldnere kan påberåbe sig de indsigelser, de havde over for fordringshaveren, for så vidt der er hjemmel herfor i den lov, der finder anvendelse på deres forpligtelser over for fordringshaveren.«

Østrigsk ret

15 § 896 i Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch (den østrigske borgerlige lovbog, herefter »ABGB«) har følgende ordlyd:

»En medskyldner, der hæfter solidarisk, og som har betalt hele gælden alene, også selv om der ikke er sket en overdragelse af rettigheder, kan kræve tilbagebetaling fra de øvrige skyldnere, fordelt på lige store dele, hvis et andet forhold ikke er aftalt mellem skyldnerne.«

16 ABGB's § 905, stk. 2, som affattet inden Zahlungsverzugsgesetz (lov om betalingsmora, BGBl. I, 2013/50), bestemte, »at skyldneren i tvivlstilfælde for egen regning og risiko skal foretage betaling til fordringshaveren på dennes bopæl (forretningssted)«.

17 ABGB's § 1042 foreskriver:

»Den, der afholder en udgift for en anden, som denne ifølge loven selv skulle have afholdt, kan kræve udgiften erstattet.«

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

18 Stefan Benkö, der er østrigsk statsborger, har ved Landesgericht St. Pölten (den regionale forvaltningsdomstol i St. Pölten, Østrig) anlagt et søgsmål over for Saale Kareda, hans tidligere partner, der er estisk statsborger og opholder sig på en ukendt adresse i Estland, med påstand om tilbagebetaling af 17 145,41 EUR med tillæg af renter og omkostninger. Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at Stefan Benkö og Saale Kareda, mens de boede sammen i Østrig, i 2007 købte et enfamiliehus for 190 000 EUR, som følgelig tilhører dem begge i lige sameje. Da de ikke selv havde midler, finansierede de i marts 2007 som låntagere købsprisen og de nødvendige investeringer med tre lån på henholdsvis 150 000 EUR, 100 000 EUR og 50 000 EUR i en østrigsk bank. Både Stefan Benkö og Saale Kareda var låntagere.

19 Saale Kareda afsluttede samlivet med Stefan Benkö i slutningen af 2011 og bosatte sig igen i Estland på et for Stefan Benkö ukendt sted. Saale Kareda ophørte med at bidrage til tilbagebetalingen af disse lån fra juni 2012, således at Stefan Benkö fra dette tidspunkt selv måtte tilbagebetale disse lån. Det af Stefan Benkö anlagte søgsmål tilsigter således, at Saale Kareda i henhold til ABGB's § 1042 dømmes til at tilbagebetale Stefan Benkö de beløb, der udgør de betalinger, som denne har foretaget for hende til og med juni 2014.

20 Retten i første instans, Landesgericht St. Pölten (den regionale forvaltningsdomstol i St. Pölten, Østrig), har forgæves taget kontakt til den estiske ambassade i Østrig for at finde frem til Saale Karedas adresse.

21 Den for Saale Kareda beskikkede forkyndelsesbemyndigede har fremsat en kompetenceindsigelse med den begrundelse, at denne havde bopæl i Estland. Den forkyndelsesbemyndigede var for det første af den opfattelse, at de af Stefan Benkö beskrevne faktiske omstændigheder ikke er omfattet af bestemmelserne i kapitel II, afdeling 2-7, i forordning nr. 1215/2012. For det andet savner den ret, som sagen er indbragt for, stedlig kompetence, så meget desto mere som det sted, hvor den bank, hvorved de pågældende lån blev indgået, har sit vedtægtsmæssige hjemsted, og som svarer til opfyldelsesstedet for forpligtelsen til tilbagebetaling, ikke ligger i Landesgericht St. Pöltens retskreds.

22 Idet den tiltrådte denne argumentation, anså Landesgericht St. Pölten (den regionale forvaltningsdomstol i St. Pölten, Østrig) sig ikke for at have international kompetence til at behandle sagen.

23 Stefan Benkö iværksatte en appel til prøvelse af denne afgørelse ved Oberlandesgericht Wien (øverste regionale domstol i Wien), som udtalte, at kompetencen i henhold til artikel 7, nr. 1), i forordning nr. 1215/2012 afgøres ifølge denne rets opfattelse efter opfyldelsesstedet for den kontraktmæssige tilbagebetalingsforpligtelse, nemlig skyldnerens hjemsted. Landesgericht St. Pölten (den regionale forvaltningsdomstol i St. Pölten, Østrig) har derfor international og stedlig kompetence.

24 Den for Saale Kareda beskikkede forkyndelsesbemyndigede har iværksat en revisionsanke til prøvelse af appelrettens afgørelse ved den forelæggende ret, Oberster Gerichtshof (øverste domstol, Østrig), med henblik på at få fastslået, at de østrigske retter savner kompetence.

25 Under disse omstændigheder har Oberster Gerichtshof (øverste domstol) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Skal artikel 7, nr. 1), i [forordning nr. 1215/2012] fortolkes således, at en skyldners tilbagebetalingskrav (udlignings-/regreskrav) på grundlag af en (fælles) låneaftale med en bank, som den pågældende skyldner alene har betalt ydelserne på, mod den anden debitor på grundlag af samme låneaftale, er et afledt (sekundært) krav i henhold til låneaftalen?

Såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende:

2) Fastsættes opfyldelsesstedet for en skyldners tilbagebetalingskrav (udlignings-/regreskrav) mod den anden skyldner på grundlag af den tilgrundliggende låneaftale
   a) i henhold til artikel 7, nr. 1), litra b), andet led, i forordning nr. 1215/2012 (»levering af tjenesteydelser«) eller
   b) i henhold til artikel 7, nr. 1), litra c), sammenholdt med litra a), i forordning nr. 1215/2012 i henhold til lex causae?

3) Såfremt det andet spørgsmål, litra a), besvares bekræftende:

Er bankens ydelse af lånet den karakteristiske tjenesteydelse i henhold til låneaftalen, og er opfyldelsesstedet for levering af denne tjenesteydelse derfor i henhold til artikel 7, nr. 1), litra b), andet led, i forordning nr. 1215/2012 bankens hjemsted, hvis lånet udelukkende er blevet leveret der?

4) Såfremt det andet spørgsmål, litra b), besvares bekræftende:

Er det afgørende kriterium for fastsættelsen af opfyldelsesstedet for den misligholdte ydelse i henhold til kontrakten i henhold til artikel 7, nr. 1), litra a), i forordning nr. 1215/2012
   a) det tidspunkt, hvor de to skyldnere optog lånet (marts 2007) eller
   b) det tidspunkt, hvor den regresberettigede skyldner foretog de betalinger, hvoraf han afleder regreskravet, til banken (juni 2012 til juni 2014)?«

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål

26 Med sit første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 7, nr. 1), i forordning nr. 1215/2012 skal fortolkes således, at et regressøgsmål mellem solidarisk hæftende meddebitorer er omfattet af de i denne bestemmelse omhandlede »sager om kontraktforhold«.

27 For at besvare dette spørgsmål skal der henvises til den af Domstolen anlagte fortolkning af artikel 5, nr. 1), i forordning nr. 44/2001 og artikel 5, nr. 1), i Bruxelleskonventionen, der også gælder for artikel 7, nr. 1), i forordning nr. 1215/2012, for så vidt som disse bestemmelser kan sidestilles med hinanden (jf. i denne retning dom af 18.7.2013, ÖFAB, C-147/12, EU:C:2013:490, præmis 28).

28 Af denne retspraksis fremgår det dels, at begrebet »sager om kontraktforhold« som omhandlet i artikel 5, nr. 1), i forordning nr. 44/2001 skal fortolkes selvstændigt med henblik på at sikre en ensartet anvendelse af denne i alle medlemsstaterne, dels at sagsøgerens sagsanlæg for at henhøre under en sådan sag om kontraktforhold skal anfægte en retlig forpligtelse, som en person frivilligt har påtaget sig over for en anden person (jf. i denne retning dom af 14.3.2013, Česká spořitelna, C-419/11, EU:C:2013:165, præmis 45-47, og af 28.1.2015, Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, præmis 37 og 39).

29 Det skal i denne henseende indledningsvis bemærkes, at de i artikel 5, nr. 1), litra b), i forordning nr. 44/2001 fastsatte tilknytningskriterier skal anvendes på alle krav, der udspringer af en og samme kontrakt (jf. i denne retning dom af 9.7.2009, Rehder, C-204/08, EU:C:2009:439, præmis 33).

30 Det skal dernæst bemærkes, at alle de forpligtelser, som udspringer af den kontrakt, hvis misligholdelse påberåbes som grundlag for sagsøgerens sagsanlæg, bør anses for at vedrøre sager om kontraktforhold (jf. i denne retning dom af 6.10.1976, De Bloos, 14/76, EU:C:1976:134, præmis 16 og 17, og af 8.3.1988, Arcado, 9/87, EU:C:1988:127, præmis 13).

31 Det samme gælder ligeledes for de forpligtelser, der er stiftet mellem to solidariske debitorer, såsom parterne i hovedsagen, og særligt for muligheden for, at den medskyldner, der har betalt hele eller en del af den anden medskyldners andel af den fælles gæld, geninddriver det således betalte beløb ved at anlægge et regressøgsmål (jf. analogt dom af 12.10.2016, Kostanjevec, C-185/15, EU:C:2016:763, præmis 38). Som generaladvokaten har bemærket i punkt 31 i forslaget til afgørelse, ville en adskillelse af disse retsforhold fra den aftale, i forbindelse med hvilken de er stiftet, og hvoraf de udspringer, med henblik på anvendelsen af forordning nr. 1215/2012 således forekomme kunstig, idet baggrunden for dette søgsmål således i sig selv hænger sammen med denne aftales bestående.

32 Endelig bemærkes, at selv om bestemmelserne i forordning nr. 1215/2012 skal fortolkes i lyset af den ordning, der er indført ved denne forordning, samt formålene til støtte for forordningen (jf. i denne retning dom af 16.1.2014, Kainz, C-45/13, EU:C:2014:7, præmis 19), skal der tages hensyn til formålet om overensstemmelse ved anvendelsen af bl.a. sidstnævnte forordning og Rom I-forordningen (jf. i denne retning dom af 21.1.2016, ERGO Insurance og Gjensidige Baltic C-359/14 og C-475/14, EU:C:2016:40, præmis 43). En fortolkning, hvorefter et regressøgsmål som det i hovedsagen omhandlede bør anses for at vedrøre sager om kontraktforhold som omhandlet i forordning nr. 1215/2012, er også i overensstemmelse med dette formål om overensstemmelse. Rom I-forordningens artikel 16 knytter således udtrykkeligt forholdet mellem flere skyldnere til forholdet mellem skyldneren og fordringshaveren.

33 På baggrund af ovenstående betragtninger skal det første spørgsmål besvares med, at artikel 7, nr. 1), i forordning nr. 1215/2012 skal fortolkes således, at et regressøgsmål mellem solidarisk hæftende meddebitorer er omfattet af de i denne bestemmelse omhandlede »sager om kontraktforhold«.

Det andet spørgsmål

34 Med det andet spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 7, nr. 1), litra b), andet led, i forordning nr. 1215/2012 skal fortolkes således, at en kreditaftale som den i hovedsagen omhandlede, der er indgået mellem et kreditinstitut og to solidariske debitorer, skal kvalificeres som en »kontrakt om levering af tjenesteydelser« i henhold til denne bestemmelse.

35 I henhold til Domstolens praksis indebærer begrebet »tjenesteydelser« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 5, nr. 1), litra b), i forordning nr. 44/2001, hvis ordlyd er identisk med ordlyden af artikel 7, nr. 1, litra b), i forordning nr. 1215/2012, i det mindste, at den part, som præsterer tjenesteydelserne, udøver en nærmere bestemt virksomhed mod vederlag (jf. i denne retning dom af 14. juli 2016, Granarolo, C-196/15, EU:C:2016:559, præmis 37 og den deri nævnte retspraksis).

36 Som generaladvokaten har bemærket i punkt 40 i forslaget til afgørelse, består en låneaftale, der er indgået mellem et kreditinstitut og en låntager, i, at førstnævnte udbetaler et beløb til sidstnævnte mod låntagers betaling af et vederlag i princippet i form af renter.

37 Det må derfor fastslås, at en sådan kreditaftaleskal kvalificeres som en »kontrakt om levering af tjenesteydelser« i henhold til artikel 7, nr. 1), litra b), andet led, i forordning nr. 1215/2012.

38 På baggrund af ovenstående betragtninger skal det andet spørgsmål besvares med, at artikel 7, nr. 1), litra b), andet led, i forordning nr. 1215/2012 skal fortolkes således, at en kreditaftale som den i hovedsagen omhandlede, der er indgået mellem et kreditinstitut og to solidariske debitorer, skal kvalificeres som en »kontrakt om levering af tjenesteydelser« i henhold til denne bestemmelse.

Det tredje spørgsmål

39 Med sit tredje spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 7, nr. 1), litra b), andet led, i forordning nr. 1215/2012 skal fortolkes således, at såfremt et kreditinstitut accepterer at yde to solidariske debitorer et lån, er »det sted i en medlemsstat, hvor varerne i henhold til aftalen er blevet leveret eller skulle have været leveret« som omhandlet i denne bestemmelse, medmindre andet er aftalt, dette instituts hjemsted, herunder med henblik på at fastlægge den stedlige kompetence for den ret, som skal påkende regressøgsmålet mellem disse to medskyldnere.

40 I denne forbindelse må aftalens karakteristiske forpligtelse fastlægges i overensstemmelse med Domstolens praksis (jf. i denne retning dom af 14.7.2016, Granarolo, C-196/15, EU:C:2016:559, præmis 33).

41 Som generaladvokaten har bemærket i punkt 45 i forslaget til afgørelse, er den karakteristiske forpligtelse i forbindelse med en låneaftale således selve udbetalingen af det lånte beløb, mens låntagerens forpligtelse til at tilbagebetale det lånte beløb blot er en konsekvens af långiverens levering af sin tjenesteydelse.

42 Det må derfor fastslås, at bortset fra det tilfælde, som den forelæggende ret har henvist til i sit spørgsmål, hvor andet er aftalt, er det sted, hvor tjenesteydelserne er blevet leveret som omhandlet i artikel 7, nr. 1), litra b), andet led, i forordning nr. 1215/2012, i tilfælde af et kreditinstituts ydelse af et lån, det sted, hvor dette institut har hjemsted.

43 Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt denne betragtning også er af betydning med henblik på at afgøre, at retten har stedlig kompetence til at påkende regressøgsmålet mellem de solidarisk hæftende meddebitorer for forpligtelsen til tilbagebetaling, skal det bemærkes, at et sådant søgsmål, som det fremgår af denne doms præmis 31, henter sit grundlag i den kreditaftale, der er indgået mellem de solidarisk hæftende meddebitorer og kreditinstituttet.

44 Det fremgår af det ovenstående samt af formålet om forudsigelighed, formålet om tilvejebringelse af ensartethed og hensynet til en ordnet retspleje, som tilsigtes med forordning nr. 1215/2012 i overensstemmelse med 15. og 16. betragtning dertil, at denne forordnings artikel 7, nr. 1), litra b), andet led, skal fortolkes således, at den ret, som har stedlig kompetence til at påkende et sådant søgsmål, er retten på det sted i en medlemsstat, hvor dette kreditinstitut har hjemsted, som opfyldelsessted for den forpligtelse, der ligger til grund for et sådant regressøgsmål.

45 I denne forbindelse er den af hver af parterne i hovedsagen fremsatte bemærkning om, at de begge er forbrugere og derfor burde kunne gøre brug af de i artikel 17 og 18 i forordning nr. 1215/2012 fastsatte kompetenceregler i sager om forbrugeraftaler, uden relevans. Som Domstolen udtalte med hensyn til artikel 15 og 16 i forordning nr. 44/2001, kan disse regler nemlig ikke finde anvendelse på forholdet mellem to forbrugere (jf. i denne retning dom af 5.12.2013, Vapenik, C-508/12, EU:C:2013:790, præmis 34).

46 På baggrund af ovenstående betragtninger skal det tredje spørgsmål besvares med, at artikel 7, nr. 1), litra b), andet led, i forordning nr. 1215/2012 skal fortolkes således, at såfremt et kreditinstitut har accepteret at yde to solidariske debitorer et lån, er »det sted i en medlemsstat, hvor varerne i henhold

til aftalen er blevet leveret eller skulle have været leveret« som omhandlet i denne bestemmelse, medmindre andet er aftalt, dette instituts hjemsted, herunder med henblik på at fastlægge den stedlige kompetence for den ret, som skal påkende regressøgsmålet mellem disse to medskyldnere.

Det fjerde spørgsmål

47 Henset til besvarelsen af det tredje spørgsmål er det ufornødent at besvare det fjerde spørgsmål.

Sagsomkostninger

48 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Tredje Afdeling) for ret:

1) **Artikel 7, nr. 1), i Rådets forordning (EF) nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område skal fortolkes således, at regressøgsmål mellem solidarisk hæftende meddebitorer i en kreditaftale er omfattet af de i denne bestemmelse omhandlede »sager om kontraktforhold«.**

2) **Artikel 7, nr. 1), litra b), andet led, i forordning nr. 1215/2012 skal fortolkes således, at en kreditaftale som den i hovedsagen omhandlede, der er indgået mellem et kreditinstitut og to solidariske debitorer, skal kvalificeres som en »kontrakt om levering af tjenesteydelser« i henhold til denne bestemmelse.**

3) **Artikel 7, nr. 1), litra b), andet led, i forordning nr. 1215/2012 skal fortolkes således, at såfremt et kreditinstitut har accepteret at yde to solidariske debitorer et lån, er »det sted i en medlemsstat, hvor varerne i henhold til aftalen er blevet leveret eller skulle have været leveret« som omhandlet i denne bestemmelse, medmindre andet er aftalt, dette instituts hjemsted, herunder med henblik på at fastlægge den stedlige kompetence for den ret, som skal påkende regressøgsmålet mellem disse to medskyldnere.**

Underskrifter